

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

**Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи**

**Кафедра музики**

**СИЛАБУС**

**навчальної дисципліни**

**Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку**

**обов'язкова**

**Освітньо-професійна програма** **«Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)»**

**Спеціальність** **012 Дошкільна освіта**

**Галузь знань** **01 Освіта / Педагогіка**

**Рівень вищої освіти** **перший (бакалаврський)**

**Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи**

**Мова навчання** **українська**

**Розробники:** Вишпінська Я.М. доцент, канд. пед. наук, доцент кафедри музики

**Профайл викладача (-ів)** <http://www.music.chnu.edu.ua/?page=ua/030staff/03piano/40vyshpinska>

**Контактний тел.** +38-098-259-78-99

**E-mail:** [ya.vyshpinska@chnu.edu.ua](mailto:ya.vyshpinska@chnu.edu.ua)

**Сторінка курсу в Moodle** <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3055>

**Консультації**

Очні консультації: кількість годин і розклад присутності: вівторок 12.00-13.00

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю, вівторок 13.00-14.00

Очні консультації: за попередньою домовленістю: вівторок - з 13.00 до 14.00.

### **1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).**

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 012 «Дошкільна освіта» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є загальні засади теорії та методики музичного виховання дітей дошкільного віку, методів розвитку їх музичних здібностей у процесі активної музично-виконавської діяльності, орієнтування у методах навчання дошкільників у галузі музичного виховання.

**2. Мета навчальної дисципліни:** «Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку» полягає в компетентнісному підході формування у студентів-бакалаврів спеціальності 012 «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» практичних знань про організацію й специфіку проведення музичного виховання у ЗДО, ознайомлення з методами розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку, які базуються на психолого-педагогічних і музично-виконавських засадах дисципліни, що необхідні для педагогічної підготовки майбутнього фахівця спеціальності «Дошкільна освіта».

Основними **перевагами** програми обов'язкової дисципліни «Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку» є: ознайомлення студентів із сучасними формами і методами організації музично-виховної діяльності дітей дошкільного віку в ЗДО; вироблення практичних вмінь і навичок необхідних для успішного оволодіння специфікою музичного виховання в ЗДО; опанування структурою та організацією проведення музичних занять, тематичних концертів, ранків і свят у навчально-виховному процесі закладу дошкільної освіти; оволодіння практичними навичками у здійсненні та реалізації завдань музичної діяльності й практики дітей дошкільного віку в ЗДО.

**3. Пререквізити.** Зміст навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку» тісно пов'язаний зі змістом таких навчальних курсів, як «Педагогіка загальна», «Вступ до педагогічної діяльності», «Педагогіка дошкільна».

**4. Результати навчання.** Згідно програмних вимог студенти повинні оволодіти наступними теоретичними і практичними компетентностями, які стануть основою для підготовки їх до вирішення музично-освітніх і музично-творчих завдань у майбутній професійній діяльності в ЗДО. Отже, відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти мають:

**знати:** основні завдання музичного виховання як складової художньо-естетичного розвитку дошкільнят; теоретичні аспекти формування музичних здібностей та компоненти розвитку музикальності у дітей дошкільного віку; сучасні вимоги щодо планування і проведення різних видів музичних занять у ЗДО; наукові підходи до діагностики музичного розвитку дітей дошкільного віку; методичні рекомендації щодо організації та проведення видів музичної діяльності з дошкільниками в різновікових групах дитячого садка; складові професійної майстерності музичного керівника, вихователя щодо проведення музично-естетичного виховання у ЗДО.

**вміти:** підбирати музичний репертуар до різних видів музичної діяльності дітей дошкільного віку на музичних заняттях (слухання музики, вокальне виконання пісень, музично-дидактичні ігри, інсценізації пісень, гра на дитячих музичних інструментах); планувати навчально-виховну роботу з музичного виховання; образно розповідати про музику, давати характеристику творам, які вивчаються дітьми на музичних заняттях, вербально передавати емоційно-образний зміст музики; вірно інтонувати мелодії пісень, набувати виразності голосу, знаходити правильні рішення для усунення у дітей неточного співу; володіти елементарними вокальними (і по можливості інструментальними) виконавськими навичками для покращення проведення музичного виховання у позаурочний час; методично правильно планувати і проводити етапи педагогічної роботи з видів музичної діяльності (слухання музики, співу, музично-ритмічних рухів, гри на

дитячих музичних інструментах); орієнтуватися у музичних термінах, (наприклад - музичні жанри, види музики, засоби музичної виразності, музичні форми, прийоми виконання тощо) та вміти доступно пояснювати їх дітям.

*Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:*

**Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання та виховання дітей раннього й дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, а також у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

**Загальні компетентності (КЗ)**

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**Фахові компетентності спеціальності (КС)**

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

**Програмні результати навчання**

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання

документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

*Компетентності, визначені професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти»*

#### **Загальні компетентності**

ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

#### **Професійні компетентності**

*Трудові функції:*

*А. Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу*

*A2.3. Організаційна.* Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

*Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища*

*Б1.2. Здоров'язбережувальна.* Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

*Г. Професійний розвиток та самовдосконалення*

*Г1.2. Здатність до навчання впродовж життя.* Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту.

## 5. Опис навчальної дисципліни

### 5.1. Загальна інформація

| Назва навчальної дисципліни |                |         |           |       |                   |                 |           |             |             |                   |                        |                           |
|-----------------------------|----------------|---------|-----------|-------|-------------------|-----------------|-----------|-------------|-------------|-------------------|------------------------|---------------------------|
| Форма навчання              | Рік підготовки | Семестр | Кількість |       |                   | Кількість годин |           |             |             |                   |                        | Вид підсумкового контролю |
|                             |                |         | кредитів  | годин | змістових модулів | лекцій          | практичні | семінарські | лабораторні | самостійна робота | індивідуальні завдання |                           |
| Денна                       | 3              | 6       | 3         | 90    | 2                 | 30              | -         | 15          | -           | 45                | -                      | екзамен                   |
| Заочна                      | 3              | 6       | 3         | 90    | 2                 | 12              | -         | -           | -           | 78                | -                      | екзамен                   |

### 5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем                                                                                                                      | Кількість годин                                                                                                                  |              |   |      |     |      |        |              |    |     |     |      |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---|------|-----|------|--------|--------------|----|-----|-----|------|------|
|                                                                                                                                                    | денна форма                                                                                                                      |              |   |      |     |      |        | заочна форма |    |     |     |      |      |
|                                                                                                                                                    | усього                                                                                                                           | у тому числі |   |      |     |      | усього | у тому числі |    |     |     |      | с.р. |
|                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  | л            | п | сем. | інд | с.р. |        | л            | п  | лаб | інд | с.р. |      |
| 1                                                                                                                                                  | 2                                                                                                                                | 3            | 4 | 5    | 6   | 7    | 8      | 9            | 10 | 11  | 12  | 13   |      |
| Теми лекційних занять                                                                                                                              | <b>Змістовий модуль 1. Музичний розвиток дошкільників у процесі опанування видами музичної діяльності в ЗДО.</b>                 |              |   |      |     |      |        |              |    |     |     |      |      |
| Тема 1. Музичний розвиток та формування музичних здібностей дошкільників у процесі музичного виховання у ЗДО.                                      | 8                                                                                                                                | 3            | - | 2    | -   | 3    | 10     | 1            | -  | -   | -   | -    | 9    |
| Тема 2. Слухання музики та формування музичного сприймання у дітей дошкільного віку.                                                               | 8                                                                                                                                | 3            | - | 1    | -   | 4    | 9      | 2            | -  | -   | -   | -    | 7    |
| Тема 3. Виховання вокально-хорових навичок дошкільників у різновікових групах ЗДО.                                                                 | 9                                                                                                                                | 3            | - | 2    | -   | 4    | 9      | 1            | -  | -   | -   | -    | 8    |
| Тема 4. Методика навчання гри дошкільників на дитячих музичних інструментах.                                                                       | 9                                                                                                                                | 3            | - | 1    | -   | 5    | 9      | 1            | -  | -   | -   | -    | 8    |
| Тема 5. Музично-ритмічна й творча діяльність дошкільників. Наочні засоби у музичному вихованні.                                                    | 9                                                                                                                                | 3            | - | 1    | -   | 5    | 10     | 1            | -  | -   | -   | -    | 9    |
| Разом за ЗМ 1                                                                                                                                      | 43                                                                                                                               | 15           | - | 7    | -   | 21   | 47     | 6            | -  | -   | -   | -    | 41   |
| Теми лекційних занять                                                                                                                              | <b>Змістовий модуль 2. Форми і методи музичного виховання дітей дошкільного віку, співпраця вихователя і музичного керівника</b> |              |   |      |     |      |        |              |    |     |     |      |      |
| Тема 1. Артпедагогіка і музикотерапія у музично-творчій роботі з дітьми.                                                                           | 10                                                                                                                               | 3            | - | 2    | -   | 5    | 7      | 1            | -  | -   | -   | -    | 6    |
| Тема 2. Методичні рекомендації до проведення видів музичної діяльності з дітьми дошкільного віку.                                                  | 9                                                                                                                                | 3            | - | 1    | -   | 5    | 8      | 1            | -  | -   | -   | -    | 7    |
| Тема 3. Специфіка побудови й планування музичних занять у ЗДО.                                                                                     | 10                                                                                                                               | 3            | - | 1    | -   | 6    | 11     | 2            | -  | -   | -   | -    | 9    |
| Тема 4. Організаційні форми музичної діяльності з дошкільниками.                                                                                   | 9                                                                                                                                | 3            | - | 2    | -   | 4    | 8      | 1            | -  | -   | -   | -    | 7    |
| Тема 5. Складові професійної майстерності та форми співпраці музичного керівника і вихователя у процесі музичного виховання дітей дошкільного віку | 9                                                                                                                                | 3            | - | 2    | -   | 4    | 9      | 1            | -  | -   | -   | -    | 8    |
| Разом за ЗМ 2                                                                                                                                      | 47                                                                                                                               | 15           | - | 8    | -   | 24   | 43     | 6            | -  | -   | -   | -    | 37   |
| Усього годин                                                                                                                                       | 90                                                                                                                               | 30           | - | 15   | -   | 45   | 90     | 12           | -  | -   | -   | -    | 78   |

### 5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

| № | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <p align="center"><b>ЗМ 1.</b></p> <p><b>Тема 1. Музичний розвиток та формування музичних здібностей дошкільників у процесі музичного виховання у ЗДО.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізувати схему розвитку музичних здібностей та компонентів музикальності дітей дошкільного віку із посібника І. А. Романюк «Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі» (с.89-90).</li> <li>2. Провести дослідження з діагностики розвитку почуття ритму у дітей 4-5-річного віку під час проходження педпрактики або індивідуального графіку навчання.</li> <li>3. Підготувати мовні вислови для описання різнохарактерної музики, наприклад: таємнича, войовнича, лірична тощо.</li> <li>4. Поспостерігати за реакціями дітей під час слухання музики у період проходження педпрактики.</li> <li>5. Створити карту практичних порад для актуалізації розвитку музичних здібностей дошкільників. Упорядкувати методи з формування звуковисотного слуху і ладового чуття.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 2 | <p><b>Тема 2. Слухання музики та формування музичного сприймання у дітей дошкільного віку.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Провести диференційований аналіз застосування форм і методів формування слухацької культури у дітей різних вікових груп ЗДО.</li> <li>2. Підготувати перелік використання можливих музично-дидактичних ігор у процесі проведення повторного слухання музики з дітьми середньої групи ЗДО (згідно з діючою програмою).</li> <li>3. Створити розповіді для дітей про музичні твори запропоновані для слухання музики. Наприклад, п'єси Н. Торопової «Чарлі Чаплін».</li> <li>4. Порівняти особливості музичного сприймання дошкільників при слуханні вокального та інструментального репертуару (на базі годин педагогічної практики).</li> <li>5. Дослідити найбільш дієві форми організації слухання музики з дошкільниками.</li> <li>6. Визначити можливі модифікації поєднання слухання музики з пізнавальною та розвиваючою діяльністю дошкільників.</li> <li>7. Підібрати моделі опису різнохарактерного звучання музики, що умовно поділяються на жваву і повільну, веселу і сумну. Схематично розподілити Ваші прикметники у таблицю.</li> <li>8. Підготувати наочність для будь-якого твору з програми для слухання музики.</li> </ol> |
| 3 | <p><b>Тема 3. Виховання вокально-хорових навичок дошкільників у різновікових групах ЗДО.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підібрати вокальні розспіванки та поспівки для розвитку голосу в дітей дошкільного віку (молодша, середня і старша групи).</li> <li>2. Проаналізувати вимоги програми «Дитина» щодо вокально-хорового розвитку співочих умінь дітей дошкільного віку.</li> <li>3. Підготувати проведення дитячої забави або гри з використанням пісенного репертуару (авторського, автентичного, популярного).</li> <li>4. Створити тематичний пісенник для дітей дошкільного віку, де б були підібрані різноманітні пісні різного спрямування. Наприклад, пісні про природу, тварин, професії, батьків, рідних та друзів, людські почуття, хліб, поздоровлення з днем народження, спорт, дружбу, Україну, рідний край та інше.</li> <li>5. Обґрунтуйте важливість введення українознавчого компоненту у музичне виховання дошкільників.</li> <li>6. Підготувати репертуарну добірку зразків пісень українського дитячого фольклору. Вивчити їх і заспівати найбільш цікаві твори.</li> </ol>                                                                                                                                                                   |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4 | <p><b>Тема 4. Методика навчання гри дошкільників на дитячих музичних інструментах.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розучити приклади партитур для шумового оркестру в ЗДО у найпростіших ритмічних структурах на 2-3 інструменти.</li> <li>2. Проаналізувати приклади музичних занять із використанням інтегративного підходу до здійснення музичного виховання в дитячому садку.</li> <li>3. Скласти невеличкі розповіді про музичні інструменти з урахуванням віку та особливостей психіки дітей дошкільного віку. Наприклад, про скрипку, цимбали, сопілку, гітару, металофон, баян тощо. (Можна використати українські народні казки або казки народів світу).</li> <li>4. Опрацювати літературу з теми лекційного заняття.</li> <li>5. Підібрати приклади музичних ігор з використанням дитячих музичних інструментів у ході музично-виховної роботи з дошкільниками.</li> <li>6. Спробувати відтворити написані музичні твори для шумового дитячого оркестру в процесі проведення практичних занять з курсу.</li> <li>7. Обґрунтувати необхідність використання з дошкільниками на музичних заняттях музично-виконавської діяльності як виду музично-слухового, тактильного та емоційно-образного розвитку.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5 | <p><b>Тема 5. Музично-ритмічна й творча діяльність дошкільників. Наочні засоби у музичному вихованні.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виготовити з доступних матеріалів наочне приладдя для збагачення проведення музично-виховної роботи з дітьми дошкільного віку. Наприклад, музичну драбинку, фланелеграф, будиночок з інструментами, картки із геометричними зображеннями тощо.</li> <li>2. Підготувати план-конспект тематичного заняття на тему: «У країні музичних інструментів».</li> <li>3. Підібрати добірку казок та оповідань про музичні інструменти.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 6 | <p style="text-align: center;"><b>ЗМ 2.</b></p> <p><b>Тема 6. Артпедагогіка і музикотерапія у музично-творчій роботі з дітьми.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Створити поетапний план проведення трьох арт-терапевтичних ігор з активізації музичної діяльності дошкільників.</li> <li>2. Підготувати добірку музичних творів з яскравим зображальним характером з метою розігрування дітьми дошкільного віку поведінки та звичок тварин. Наприклад: котика, півника, павича, лисички, мишки, ведмеда тощо.</li> <li>3. Розробити план-конспект музичного заняття з дітьми середньої групи з використанням арт-терапевтичних технік.</li> <li>4. Провести бліц-опитування серед вихователів дошкільних установ щодо використання ними принципів артпедагогіки у вихованні та навчанні дітей дошкільного віку.</li> <li>5. Проаналізувати чинні документи про дошкільну освіту щодо здійснення <i>цілісного і загального</i> розвитку особистості дошкільника, введення дітей у широкий світ культури, формування у них навичок практичної життєдіяльності.</li> <li>6. Підготувати добірку музичних творів для проведення музико-терапевтичного заняття, зняття напруження та конфліктних взаємин між учасниками групи.</li> <li>7. Опрацювати науково-методичну літературу та інтернет-джерела з тематики лекційного заняття.</li> <li>8. Підібрати музичну колекцію творів для формування музичного сприймання дошкільників – зрозумілу по тематиці, доступну для аналізу та формування образних асоціацій.</li> <li>9. Підготувати тематичну бесіду «Музика і всебічний розвиток організму дитини».</li> <li>10. Провести дослідження розвитку музичних здібностей дошкільників в умовах використання музично-дидактичних ігор (під час проходження педагогічної практики студентів).</li> <li>11. Проаналізувати проведення музичних занять (види, форми, методи роботи) з дошкільниками різних вікових груп під час проходження педагогічної практики в</li> </ol> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>базових ЗДО міста і області.</p> <p>12. Підготувати доповідь або презентацію на тему: «Доцільність використання музикотерапії у сферах людської діяльності»</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 7  | <p><b>Тема 7. Методичні рекомендації до проведення видів музичної діяльності з дітьми дошкільного віку.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізувати психологічні аспекти готовності дошкільника у різновікові періоди його життєдіяльності до активного сприймання та участі у музичній діяльності в дитячому навчальному закладі.</li> <li>2. Створити заохочувальну індивідуальну програму для виховання у дитини креативності та бажання реалізувати свої здібності у музичній діяльності.</li> <li>3. Підібрати теми та заняття згідно з базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі», які реалізують принцип інтеграції мистецтв та предметів.</li> <li>4. Підготувати координаційну схему відповідно до рівнів компетентності дошкільника у видах музичної діяльності.</li> <li>5. Підготувати та проаналізувати варіанти для створення ігор-драматизацій з дітьми дошкільного віку на прикладі словесно-музичного тексту трьох дитячих пісень з українського фольклору. Продумати послідовність дій, створити міні-спектаклі, відпрацювати інтонаційний і ритмічний склад мелодії.</li> </ol> |
| 8  | <p><b>Тема 8. Специфіка побудови й планування музичних занять у ЗДО.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Скласти варіанти проведення музичних занять (тематичне, традиційне, домінантне, комплексне) в одній і тій же групі дитячого садка.</li> <li>2. Розробити плани музичних занять для різних вікових груп з урахуванням розвитку музичних здібностей дошкільників.</li> <li>3. Проаналізувати у контексті підготовки і проведення комплексного музичного заняття найбільш проблемні ситуації, пов'язані з виконанням музично-виконавських завдань.</li> <li>4. Підібрати цикл музичних творів, які пов'язані з казковою тематикою.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 9  | <p><b>Тема 9. Організаційні форми музичної діяльності з дошкільниками.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Провести опитування вихователів дитячого навчального закладу, де ви проходили педагогічну практику, щодо тематики, якості та кількісних показників у підготовці та проведенні масових форм музичної діяльності дітей дошкільного віку (концертів, театральних вистав та оперних мініатюр, ігор-драматизацій, інсценізацій, лялькових вистав, свят, ранків тощо).</li> <li>2. Підібрати добірку сценаріїв музичних свят, розрахованих на різновікові групи дитячого садка.</li> <li>3. Проаналізувати музичне свято, проведене у період проходження вами педагогічної практики в дитячому навчальному закладі.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 10 | <p><b>Тема 10. Складові професійної майстерності та форми співпраці музичного керівника і вихователя у процесі музичного виховання дітей дошкільного віку.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Опрацювати методичні матеріали стосовно тематики лекційного заняття із збірника «Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі». Проаналізувати орієнтири формування педагогічної майстерності вихователя у підтримці музично-виховної роботи в дитячому навчальному закладі.</li> <li>2. Обґрунтувати власне бачення формування і розвитку духовної культури педагога.</li> <li>3. Підібрати декілька нескладних скоромовок для дітей середньої і старшої груп. Вивчити їх, та записати ритмічний малюнок.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

\* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

## **6. Система контролю та оцінювання**

### **Види та форми контролю**

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота, презентація) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

### **Засоби оцінювання**

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

**Політика щодо відвідування занять:** відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин і надання відповідних документів, що їх підтверджують, навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (підстава: оформлений студентом пакет документів, наказ ректора).

**Політика щодо академічної доброчесності:** академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» ([https://www.chnu.edu.ua/media/\\_lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/_lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf)) та «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-pla-hiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsi-onalnoho-universytetu.pdf>).

**Політика щодо дедлайнів і перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

**Політика оцінювання роботи викладача.** Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1178>)

### **Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни**

Зміст питань екзамену має на меті перевірити рівень теоретичних і методичних знань з дисципліни «Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку» для

студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)», які передбачають сформувати у студентів чіткі уявлення про специфіку майбутньої професійної діяльності вихователя і музичного керівника в ЗДО, підготувати їх до основ опанування музично-виховної діяльності у процесі навчання в університеті.

Кожне питання екзамену оцінюється такою кількістю балів:

Перше питання – 15 балів;

Друге питання – 15 балів;

Третє питання – 10 балів.

Потім всі отримані бали сумуються та виводиться єдиний показник (від 0 до 40 балів).

**35-40 балів** – виставляється за умови, якщо студент на усі три питання відповідає чітко й переконливо, демонструє ґрунтовні знання з методики музичного виховання дітей дошкільного віку, володіє відповідною професійною термінологією, може дати чітке визначення специфіці й особливостям професії вихователя та його ролі у музично-творчій діяльності дошкільників, підтверджує знання практичними навичками, може продемонструвати свої музично-виконавські уміння, гарно проводить розповідь про музику та її жанрове розмаїття використовуючи змістовні й зрозумілі дітям дошкільного віку образні висловлювання, на хорошому рівні демонструє свою музично-виконавську майстерність у співі дитячої пісеньки, грі на дитячому музичному інструменті, ілюстрації фрагментів танцю чи музично-ритмічної гри.

**26-34 балів** - виставляється за екзамен, коли студент не впевнений у правильності своїх суджень, має недостатньо міцні методичні навички організації музично-виховної діяльності дошкільників, проте демонструє цілком достатній рівень теоретичних знань, здійснює порівняльний аналіз теоретичних, методичних та педагогічно-музичних понять. Його відповіді на теоретичні питання не завжди повні, бракує переконливості, але він достатньо добре інтонує вивчені дитячі пісні протягом семестру, може впевнено зобразити музично-ритмічні рухи, але не володіє елементарними навичками гри на дитячих музичних інструментах.

**19-25 балів** – виставляється за умови, якщо студент демонструє поверхневі, не чіткі, фрагментарні знання, висловлює неточності у формулюванні психолого-педагогічних визначень і понять, плутає елементи формування методичної компетентності майбутнього вихователя у процесі музично-виховної діяльності в ЗДО, не здатен продемонструвати практичні навички володіння дитячим музичним інструментом або своїм голосом на підтвердження практичної частини питань, які виносяться на екзамен.

**11-18 балів** – виставляється за умови, якщо студент демонструє неповні, не чіткі, фрагментарні знання, не орієнтується у формулюванні музично-методичних і теоретичних понять з методики музичного виховання дітей дошкільного віку, не здатний здійснювати власні судження з тематики навчального курсу.

**0-10 балів** – виставляється тоді, коли студент погано орієнтується у навчальному матеріалі, демонструє відсутність сформованості елементарного рівня знань з предмету, його відповіді позбавлені логіки, студент не володіє професійною термінологією, плутається у визначенні змісту і сутності педагогічних понять і явищ у становленні майбутнього вихователя та музичного керівника ЗДО.

**Розподіл балів, які отримують студенти**  
**Для прикладу (екзамен)**

| Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота) |    |    |    |    |                      |    |    |    |     | Кількість балів (екзамен) | Сумарна к-ть балів |
|-----------------------------------------------------|----|----|----|----|----------------------|----|----|----|-----|---------------------------|--------------------|
| Змістовий модуль №1                                 |    |    |    |    | Змістовий модуль № 2 |    |    |    |     |                           |                    |
| T1                                                  | T2 | T3 | T4 | T5 | T6                   | T7 | T8 | T9 | T10 | 40                        | 100                |
| 6                                                   | 6  | 6  | 6  | 6  | 6                    | 6  | 6  | 6  | 6   |                           |                    |

**T1, T2, T3, T4, T5 - теми змістового модуля 1. Музичний розвиток дошкільників у процесі опанування видами музичної діяльності в ЗДО.**

**T6, T7, T8, T9, T10 - теми змістового модуля 2. Форми і методи музичного виховання дітей дошкільного віку, співпраця вихователя і музичного керівника**

### 5. Рекомендована література -основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. Із закону України «Про дошкільну освіту». Розділ IV. Організація навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі. Стаття 22. Базовий компонент дошкільної освіти. С. 11. URL: [http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Bazovyj\\_komponent.pdf](http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Bazovyj_komponent.pdf).
2. Богрова Х. Б. Психологічні особливості розвитку просодичного компонента мовлення дітей дошкільного віку засобами вокалотерапії : дис. на здобуття ступ. канд. псих. наук : спец. 19.00.07 педагогічна та вікова психологія, 05 – соціальні та поведінкові науки. Переяслав-Хмельницький, 2017. 292 с.
3. Використання музичного мистецтва як засобу терапії. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/11655>.
4. Вишпінська Я.М. Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку. Навч-метод. посібник. Чернівці, 2020. 288 с.
5. Гац Г., Добринюк Л. Музичне виховання як невід’ємний чинник гармонійного розвитку дітей дошкільного віку. *Педагогічний часопис Волині*. №2(5). 2017. С. 21-26.
6. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев’юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
7. Дмитруха А. В. Філософсько-педагогічні імплікації поглядів Марії Монтессорі у практиках дошкільної освіти. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2015. № 60. С. 120-126.
8. Капелюхівська А.О. Розвиток вокально-хорових здібностей дітей дошкільного віку. / Укладач А. О. Капелюхівська. Кам’янець-Подільський, 2017. 54 с.
9. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями слуху / укладач: Вовченко О.А. Київ, 2015. 73 с.
10. Сайт дошкільного навчального закладу «Теремок» Новенської сільської ради. URL: <https://dnzteremok.wixsite.com/s-nove/blank-5>.
11. Сприйняття музики. URL: <http://slovopedia.org.ua/58/53409/387991.html>
12. Сташевська І. О. Сутність, структура і взаємозв'язки музичної педагогіки як

наукової системи та музично-освітньої практики. *Освіта та педагогічна наука*. 2016. № 1 (164). С. 13-23.

13. Субота М.В. Сприйняття музики як психологічної категорії. *Актуальні проблеми психології*. Т.7. Вип. 37. С. 167-176. URL: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v7/i37/20.pdf>.

14. Форми організації музичної діяльності в дитячому саду. URL: <http://um.co.ua/8/8-17/8-173046.html>.

15. Функції музичного керівника та вихователя дошкільного навчального закладу з музичного виховання дітей / Блог Москалика Романа. URL: [http://moskalykroman.blogspot.com/p/blog-page\\_53.html](http://moskalykroman.blogspot.com/p/blog-page_53.html).

16. Функціональний стан організму. URL: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=50798&pg=1>.

17. Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/52246/>.

## 5.2. Допоміжна

1. Земенко Т.Методична скарбничка. URL: <https://music-teacher-page.webnode.com.ua/metodika/>.

2. Зубрицька А.А Внесок Льва Семеновича Виготського у процес корекції і розвитку дітей з інтелектуальною недостатністю. *Ewiroxment and health*. 2014. № 2. С. 75-79.

3. Музикотерапія для всіх. URL: <http://www.epochtimes.com.ua/articles/view/8/516.html>.

## 6. Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні URL: <https://mon.gov.ua>
2. Закон України «Про дошкільну освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. <http://nbuv.gov.ua/> Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
4. <https://uk.wikipedia.org> Вікіпедія – відкрита інтернет-енциклопедія.
5. <http://www.youtube.com/> YouTube - потужна відео і фонотека Інтернету.
6. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м.Чернівці, вул. Лесі Українки,23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
7. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02infres>
8. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>
9. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: [http://www.ukrbook.net/UDC\\_poslугy.html](http://www.ukrbook.net/UDC_poslугy.html)
10. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
11. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: [http://preschool.cv.ua/akadem\\_dobrochesnist/](http://preschool.cv.ua/akadem_dobrochesnist/)